

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՅՈՒՊԵԱՆ ՎԱՐՈՒՄԱՆ

Կէսէն հափթա տողթօր թիւրապ-
եան էֆէնտի մէքթէպի մէզպուրա
թէշրֆի իւն շահիրտանը լիսանէն թէշ-
վիւք իյէտիքտէն պաշգա, պիր տէ լի-
րա իհտա իյէտիկինի մա թէշէքքիւրի
աղիմ պէհան իտէրիւ:

Մէմէքթէթիմիլ խանէտանը վէ մէք-
թէպի մէզպուր համիյէթքեարանըն-
տան կիւլպէնքիան հաճի Սարգիս Է-
ֆէնտի կէսէն բաղար կիւնիւ փանոս-
եան վարժարանա թէշրֆի իյէ թէշվիւք
կիյէտիքտէն պաշգա, Ագապէան վար-
ժարան իյին տախի պէշ ատէտ լիւրա
իհտա իմիւշ օլտուրունտան թէշէք-
քիւրի աղիմիմիլ թէքէրիւր իտէրիւ:

Պէթգօշ ԱՂԶԱՅԱՅ ՎԱՐՈՒՄԱՆԸ

... խմբակիր:

Ահաւաթի հասաւ այն երջանիկ օ-
րը՝ յորում Պէյդօղլին զգաց թէ աղ-
քի մի յառաջողիմ թեան համար ի-
գական սեւին կրթութիւնն ու դաս-
տիարակութիւնը որչափ կարեւորու-
թիւն ունի, որով մէկ քանի աղքատ-
ներ անձինք ընկերութիւն մը կազմե-
լով յաջողեցան վերջապէս վարժարան
մէ բանալ ի մեծ ուրախութիւն գիւ-
ղացւոյս և համայն աղքին:

Այս մասին իսկ վստաշուք Աբրա-
համ պէյը իւր առատածեռնութիւնը
չը զրոյցա, ինչպէս արական սեւին
զպրոցը բաւական ատենէ ի վեր իւր
պաշտպանութեանը տակ առած կը խը-
նամէ:

Ընկերութիւնն ժողով մը կազմելով
իւր մէջէն մէկ քանի խոհական և ու-
սումասէր անձինք նախագահ և հո-
գարարձու ընտրեց:

Հիմնադրութիւնն եղաւ առաւօտ
հօտ. 31, եկեղեցւոյ աւարտմանէն
վերջը վարժարանին տղայք աղքային
երգերով պատարագւոր հայրիկը դուրս
հանեցին զպրոց տանելու համար ո-
րուն Յունաց դերասպատիւ դահերէյն
ալ միացած էր. առջեւնուն նոր աշա-
կերտուհիներն կը յառաջանային և ո-
րոնց չորս կողմը իրենց մայրերն ու աղ-
քականներն շարուած էին, գիւղացւոյ
խումն բաղնիքի մէջ ալ ետեւ-
նուն կը դիմէր, հոն օրբաղան հայրը
աղքու քաջալիւր կարգայ՝ զոր տղայք
սրտառուչ երգով մը վերջացոյցին,
ուսիկը վերջը երկու ուսումնական պա-
րոններ վտըր լայց աղքու ատենարա-
նութիւնները ըրին, որով բոլոր գիւղա-
ցիք ուրախ դուարթ մեկնեցան:

Կը խնդրեմ... խմբագիր որ բա-
րեհաճիք սոյն աղքօգուտ և ուրախու-
թիւթ երկուսուս ձեր պատուական լրագ-
րին մէկ անկիւնը ղետեղէր:

1871 Նոյ. 4

Գ. Գ.

Պէյդօղ

ՍՈՆ ՀԱՎ ԱՏԻՍԷՐ

ՅՐԱՆՍԱ

Բարիս, 17 Նոյ.

Գալիէն պիտիբիտիկինէ նէզարէն
թուոստ պէյինէ վիբիէն ֆէրման,
վէրապլ հիւքիւմէթի իւգերինէ ֆէնա
թէէտիւր իմիւշ վէ ձէմիլ բաշա հաղ-
րէթէրի, մէզպիւր ֆէրմանըն էհէմ-
միյէթի հաղքընտա ֆառնոս հիւքիւ-
մէթիին թէէմին դըմալտ չալընաղ-
տա տըր:

Բարիս, 17 Նոյ.

Պաղը զաղէթալարըն վիբիթիւրի

հալաթիսէ բաղմէն, Գօրսիգատա
թէէքմիլ սուրէթտէ ասայիլի հալ հիւքմ
կիյէմէքտէ տըր:

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱՍ

Լօնտրա, 17 Նոյ.

Ինկիլթէրա պանդասը պիլանդօ-
սընըն թատիկինէ նէզարէն, կէսէն
հափթա զարֆընտա պանդասա կիւրէն
նագա ագճէնին մըգտարը, 847,173 լի-
րանա պալիւք օլտուր տուր:

ԹԻԻԺՃԱՐԻՅԻ

Լիվրբուռ 18 Նոյեմբեր

Միտլինի Նիւ Թրէանս բամբուլու,
բէնա 95/4

Սարթը 12,000 պալէս
Պուղտայ ումումին դավի: 2օղ լէ օլ-
տու, բիւցտ երեքթլմէնէ միյէթ
Ետրաղը դավի, ֆիւնաթ երեքթլմէն-
տէ, մալ արանմանա պաշլանտը:

Մարսիւն, 18 Նոյ.

Պուղտայ ֆիւնաթ պիր դարարտա—բա-
մուգ տուրիւն—Ետրաղը երեքթլմէնտէ:

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳՈՒԼԱՔԱ ԲԻԱՋԱՍԸ

Խոհ. Ում. Նոյ. 6	Ալտաւ գարան	51-58
» » 8	Սապահ տըրտը	52-9
» » 6	Ստաթ	52-
Խաթիգրաշ 1865		552-
» 1868		557-
» 1869		274-50
Սոսիլթի ժէնէրալ		9-59
Քրէտի »		11-54
Երմէնտըֆիւր սէնիթիւրի		142-25
Թրամիլայ հիւսիլէրի 47	զ. պաշ իտէրի	

ԱԳՃԷԼԷՐԻ ՌԱՋԱՍԸ 6 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Ինկիլթլիւրալ	109-10
Պանաղը ալթուոս	57-7
Բալ	89-08
Գրմիլայ ալթուոս	81-26
Պէհալ Մէհիւրէյ (ֆարալ)	1-06
Պէլիլի վէ միթալթիւրալ	104-54
Գաղթը	117-50
Կիլճէք զուրսն պընթօսու	0/0 5 7,8

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱՆՏՅԱՐԱՐԷՐ

Հէր վագըթ վար իտէտէ, պու կիւն-
լէրտէ գիւտտէլէնէ պաշլամըշ տըր,
պիր թագըմ ութմանաղ, թէնպէլ վէ է-
տէպիւղ տէլիւրանլար վէ եալը առամ-
լար (Հայրաբան օլտարալ) պաղէն պիրէր
մէքթուլ իյէ, վէ պաղէն տախի մէք-
թուպուղ օլտարալ կիւնտիւղլէրի վէ էլ
լէրտէ էրքէք պուլունմաղը վագըթ-
լարը զօլլանեարալ, չաթ զարու իյէրի
կիրմէքտէ, վէ քէնտիլէր թէմիլգէն վէ
սիւսիւնէ կիյինմիլ օլտու, պէլտէ սա-
աթ գօրտան վէ էլտէ պաթմօն վէ չէմ-
սիյէ պուլունտուղունտան, կիւնա պի-
րէր միլթէպէր զաթ օլտուղլարը հալ-
տէ, մահալ լուլթֆ ու մէրհամէթլէրին-
տէն նաչի, պիր ֆաղըր ֆամիլեա իյին,
պիր տուլ գաւտն, պիր տիւլիւն իիւ-
թիւտը, վէ պիր էօքսիւղ վէ պիքէն
դըլ հա չօնու զ իյին իւանէ թօրլամա-
եա չըգըշմըշ աղըլար տէյի, էնվայի
տիլէր տէօքմէքտէ, վէ ալտատաճաղ-
լարը դատըլլարը պաղէն հալլուա
տըրտաարալ, եանի պիր դաշ չուրուշ
վէ մէհիտիլէ դաբարալ, վէ պաղէն
տախի, կիւնա էվին աղաւընըն տօս-
թու վէ ուղաղտան ուղաղա խըսըմը
տըր կիպի, թէքլիֆիթիլգէն սալա-
րաթա հօգարը տախի չըգըլ օթուր-
մաղտա, գահվէ սիկարա իյմէքտէ վէ
թաթլը էմէքտէ, վէ սիլ թիւրաւընը
տախի իւթիւ ալալ ալ կիլթմէքտէ տըր-
լէր:

Եիմիլէ դատալ իյիտիլէն, Էալ-

նըգալտատըլ վարա ալմալարը տըր,
լարին պու թարիկի թուլմանա իր-
թիւքեալ իտէն առամլարըն ըրգըլը-
ղը վէ խըսըլըլը տախի իրթիքեալ
իտէճէքլէրի չիւքհէսիլ օլտուղունտան
իյէր օլ տէրէճէյէ վարմաղտան էվ-
վէ, հէր քէսին քէնտի ֆամիլեաւընա
էյլէ եալանճըլարա գարու ալըպտա
իյէրի ալմաղլըլա սաղընմաղլըլը է.թի-
տէն թէնպիհ վէ նասիհաթ իթմէլէրի-
նի իիթար իտէրիլ:

Պու ալտատընըլարտան պաշգա եէր-
լէրտէ նէ գատար վար տըր պիլմէյիլը
լարին պու կիւնլէրտէ Սամաթեառա
պիր դաշ նէֆէրինին խայիլճէ Էլլէրէ
կիրիլ չըգտըլարը իյիտիլմիլ տըր:

Մէրգուան ալտատընըլար, դատըն
թախիֆէսինին զայիլի թարաֆընտան
թուլմաղլըլը քէք ալտա պիլտիլթէ-
րինտէն, կիլթիլթէրի եէրտէ թէքմիլ
Աւետարանը, վէ Յիսուսու Գրիտու-
սու, աղքատ Գաղատուս վէ նոտղըրմ
Մեծատուս եուլմաղտա իմիլլէր:

Թէվաճիլ

Էրգըրուլմ վիլայէթի վալիլիկի իյէ
պէրապէր տէօրտիւնիւ օրտույի հիւ-
մանուն միւլիլիկի, իրիննի օրտույի
հիւմանուն միւլիլիկի ոսպըգ տէվլէթլու
Ապուլ բաշա հաղրէթլէրինէ,
Իրիննի օրտույի հիւմանուն միւլիլի-
լիկի, թօրլանիլի ալթիլէնէ մէմուր տէվ-
լէթլու Ալի Րիզա փաշա հաղրէթլէրի-
նէ,

Խալիւնիլի օլտույի հիւմանուն միւ-
լիլիկի իրիւթպէլի պալէա միւլիլիկի իյէ
զապլմիլ նաղըրը ոսպըգ տէվլէթլու
Սամի փաշա հաղրէթլէրինէ,

Զապլմիլ նէզարէթի Ետրալի տէվ-
լէթլու աղաւընտան տէվլէթլու Մուս-
թաֆա փաշա հաղրէթլէրինէ,

Էտիլնի վիլայէթի վալիլիկի իրիւթպէ-
լի սամիլէն վէզարէթի իյէ տէվլէթլու
Խիֆան պէյ Էֆէնտի հաղրէթլէրինէ,

Սըվաղ վիլայէթի վալիլիկի Էտիլնի
վիլայէթի վալիլի սապըգ տէվլէթլու
Հալիլ փաշա հաղրէթլէրինէ,

Եանեա վիլայէթի վալիլիկի Բէրդը-
րին վիլայէթի վալիլի սապըգ տէվլէթլու
Սաֆիլթի փաշա հաղրէթլէրինէ,

Տիլանը ահիւրամը տալիլէն ճէմիլէ-
թի իմրաիլէտի իրաւթիլի աթուքիթ-
լու Արիֆի պէյ Էֆէնտի հաղրէթլէրի-
նէ,

Բէրդըրին վիլայէթի վալիլիկի ֆէրի-
զանը քիւրամտէն սաատէթլու Գալիլայ
փաշա հաղրէթլէրինէ,

Թուրաղոն վիլայէթի վալիլիկի Էրդը-
րում վիլայէթի վալիլի սապըգ սաա-
տէթլու Ալի փաշա հաղրէթլէրինէ,
թէվլէրի պուլլուլմուշ տուր:

Ետրալի տէվլէթլու, վաղըքն մալի
օլան միւլթլէրին հիւքիւմէթ թարա-
ֆընտան զապլթ օլունմաղտան տայիլ
պիր դանուն լայիհաղը իյէ ղիւտտէ-
սիլլէ մէզպուլ պուլունմաղտա տըր,
վաղըքն մէզպուլ վարիաթը, 25
միլեոն առէա ինկիլթլի լիւրաւընտան ի-
պարէթ պիր իթիլիգարալ թէհին կէօս-
թէրիլէճէք տըր, Մէզպուլ իթիլիգարալ
պիր թագըմ էհէնպիլ վէ եէրլի պան-
քէրլէր իյէ աղտ օլունմաղ իմիլ:

Սէնէտէ խաղիլէյէ պէլլէր միլեոն
լիւրա թէսիլթ օլունմաղ քի պու սու-
րէթլէ, միւլթիլթի իթիլիգարալըն
գուրօնլարը թէհէպիլի թաթլթ թէէ-
միլաթա ալընմըշ օլունմաղ տըր:
(Մեմիլթէթ տիւ Գալմըս)

—Պու սապահ սաաթ պիր պուլլուր
րատտէթլէրինէ իթմանալտա խաֆիֆ

սուրէթտէ հարէքթիլ արդ վուդու
պուշմուշ տուր:

—Բու մէլի տէմիլ Էօլունու իյէթլէն
գումանեանըն առամլարը, իյէրինի
թաթլիլ իտիլ, այնի ճիւն խրոմէթլէր
իյին սայիլ մէմալթլէրտէ նէ մըգտար
մաաշ վիլիլիլ իտէ, քէնտիլէր տալիլ
այնի մաաշըն վիլիլմէսինի թալալ իյ-
լէմէքտէ տըրլէր:

Պապը ալիլին, էհալթլէրտէ վու-
գուա կէլէն հալլէրի կէօրմէք վէ օրա-
լարտա իմրա օլունման սույի ալմէլ ու
հարէքթլէրի պիլտիլմէք իյին էհա-
լթլէրէ ժուրնալըլար Էօլլամաղլըլը
թաաալիլիլ իյլմէսի, մէզպուլ ալմէլ
ու հարէքթլէրին էհալիլիլ ալմաեա
դաթլէն դարալ վիլմիլ տիմէք տըր:

Իմտի, նասըլ օլտու տէ, ֆէնա իւղ-
րէթ վիլիլիլ թալլը ու հարէքթլէրի
չօղ տէֆա ղաղթլմաղտա պիլտիլմիլ
օլտուղունմաղ պաղը մէմուրլար, տէյիլ
նալընըլ գանուն մաճիպիլնէ, ճէզպ-
լարըն չէքմէմիլլէր, հալթլմա մէմու-
րիլթլէրինտէ պաղը գալմաղտա
տըրլար: Եալընըլ պիր իտալթ օլմաղ-
իւղրէ, առամ էօլտիլմէնէ թէհիլպէ
իթմիլլէր տըր տէյի ալլ օլունման պիր
թաղըմ առամլարա գարըլ առալթլին
մէվլթի իմրոյէ վաղ օլունմաղտա էն-
կէլ օլունմաղտա Գալթիլիլ (Կիլթու
գէսթլէր) գալմաղտալմէն իւլթիլնէ չօղ
տէֆա եաղմըլըլ տըր:

Գալթիլլէրին խըշմիւս գուրպան կի-
տէճէք օլան առամ, Զապարօյանինին
մէքթէպ խօճաղ տըր: Մտտէթլի մէզ-
քիւրուն գալմաղտա ալլ օլունմաղտա
սաալարըն միւլթլմաղտա սուրթլմէն օ-
գուտանլարըլըն խաթըրա պըրաղը-
րըլ, Մէզպուլ մալիւմաթլար, Զալօ-
րօյանինէ իթիլիլարալ մէհիլիլ աղա-
լարը վէ Գալթիլիլնըն բուհպան թա-
ղըլ թարաֆընտան իմալանմիլ օլ-
տուղու հալտէ թարաֆընտա իրաւ օ-
լունմաղտա պիր մէքթլուպտան ալ-
մէլլալ տըր: Մէքթլուպուն գիլլիլնաէ 11
իւղա իյէ միլլէթլին մէօհրիլ վար տըր:
Տիմէք տըր քի թիւրիլ իտէճէթլմիլ
վաղալար, պիր մարալճընըն մաղպա-
թաւընտա պէհան օլունմաղտա պիր կի-
պի իտալթ օլունմաղտա տըր:

Մէքթէպ հօճաղ, իւլթիլնէ հիւ-
ճում իթմիլ օլան հայաուտարըն էլին-
տէն գուրմարըլըլ գուրթարըլալ,
ճիւնալթլին մէզպուլ կէօլլէր իյէ
կէօրմիլ օլունմաղտա սէքէլլէրինտէն
30նէքէր գատարը պէրապէրինտէ պու-
լունտուղու հալտէ, Գալթիլիլնա կի-
տէր. պուլլարըն քեաֆիլէի, գայմա-
ղամա իյթիլիլա իտէրլէր, ֆաղաթ,
գայմաղամ, Բում վիսպուղտուն նու-
ֆուղ ու թէհիլիլ թաթլընտա պու-
լունտաղ, ալա առալթլիլ եէրինէ
վարալմաղ, վէ կիւնտիլ վագըթլէ
հալլիլին կէօլլէն էհալնալ պիլիլալ
պիր գապահաթ իյլիլէն առամլար ճէ-
ղալարըն չէքէճէք եէրտէ, կէօրտիւ-
նիլլ մի պիլթիլ իյիտիլիլմիլ տիլլէրէք
խանէլլէրին տէօնէրլէր:

Պու պապտէ, Գալթիլիլ գայմա-
ղամնա իլի տէֆա էիլինմէ իրաւ օ-
լունտու. ֆաղաթ մէրգում գայիմա-
ղամ, իթմալ իտէճէք եէրտէ, վիս-
պուղտուն հիւմանէթլիլ թաթլընտա պու-
լունման սալիլ ճիւնալթլէրի թաա-
հալ Էօլլու մաղպաթլարեօլլար:

Պունլարը ճէլլ իթմէք իյին, գայիլ-
մաղամա իւլլանմիլ պիր էիլինմէ իր-
աւ գըլընտըլ, Մէրգուան սալիլ գա-
պահաթլար, չէհիլլէ կէլթիլլէրինտէ,
քէֆիլլէ իյլլ 11 կիւնալթիլիլ օլունմաղտա հիւ-

Քիւմէթ հուղուրունա չըղմսեա սէօղ
վիյտիւէր :

Մեղքերը մէջէն թիր վատեսի, ապ-
րիլ 21/3 տէ խիթամ պուլմուշ օլտուղու
հալտէ, միւթ թէհիմէր պու կիւնքի
կիւն սերպէսմ ճէ կէղմէքտէ տիրլէր :
Գաաթօրիանքն մահէլլի հիւքիւմէթէ-
րի թարաֆընտան քէնտուէլէ օլու-
նան իլլիմաս վէ հիմայէսին թապիի
նէթիճէսի հուսուէ կէլտի, պուսլարքն
քիւսթասլըզը հատտը իթիտալը թէ-
ճալուզ իյլէմիյ տիր :

Իկէչէն օգոստոս 25 տէ մէրդում
գայմադամ հադդընտա շէյլէ Լազմի-
շըղ տըր :

«Գաւաթօրիա դայադաբնըն մէմու-
րինէ ինտէ պադը գալմասը պիղէ միւմ
քինսիղ կէօրիւնիւր : Պէօլէ պիր մէ-
մուրուն շէտիտէն ճէգասը վիլիլմէլի
տիր , հիւ տէյիլ իտէ , անը ազլ ի թմէ-
լի : Տալասա կէլ ինճէ , անըն իդգաթն-
տա կէօրիւլմէսի իչին Պապը ալի թա-
րաֆընտան շէտիտ էմրէլը վիլիլմէլի
շիւբհէսիղ տիր» :

Գրաթօրիա դաշխագամը, աղ օ-
լունմատըդ տան մպատա, քնտրի խոտ-
րեակ թանջընտա պուլունան էհալի
հադգընտա գուլումընալըլընա տե-
վամ իթմեքտե տիր, իշմէ պունա պիրի
իւպակթ օլմագ իլգրեմ ն.յ. 9 թարիկե
պիրիկե չու վեհն իլե եադըրմըլ արը

«Եւ ալ թիւ տէրի Բուսնի թեան գարշը
գայմագամտան իշխերեան կլէմէք ի-
չին էհալի թալալիքն տան կէօրճա մու-
թասարըրընա իրաւ գըլընան իքի
գըլթա արդու հալարը սիղէրէ եօլա-
մագ իսթէր իտիմ. իշխէ մէգըր Բ
Բուսնի օլար շուսնարտան իսարէթ տը-
եանի, պիլըննի, էհալիլի պէլտէ
սէնէյի հաղըրէ էօլիլըննի Էիլիլըմ
սէքիղ պին դուռնա օլարագ քէնտի
սալթըն ալմագ իսթէմիշ, ֆագալ
գայմագամ, մէգըլըր էօլիլըի, մէհի-
աղալարընտան պիլիլիսինէ, 25000 դշ-
տաթմըշ աըր, իքըննի, գայմագամ
քէնտի սէփիլիլսիսի օլան հօճագալը-
նը, քէնտի բուսալթը իլէ օլարագ
մայիս արշտոտ ալմըշ օլտուղու 12000
դշու մալկէիէ թէսլիմիթ մէքլէյէ մէհ-
պուր գըլմամշ, իւլչիսինի, մըլմըր-
լարը, սահալգ ճինանէի տիլըրը կիպի
ֆէնա պիլը հալատա չամուրլար իլին
տէն կէչէրէք լիէ ետեա օլարագ Գաս
թօրիսեա կէօլիլըն ըլմիւշ, Հալթիմ
լանէլընի կիտպա տէ, բուսալ մի-
պարիկը ալմալարընա բուսալթ միլը
մէհիշ տիլ, տէօրտիլննի, գայիւմ
գամ, էհալիլիլն մահէլլէ մէօհիլըն
նիլ թէսլիմ կլէմիշ օլտուղու մըն
թարը գանուսա մուղպիլը օլարագ
Գասթօրիստա մահալէսէ Բթմըշ տըր
մէգըլիս մէօհիլըն քէնտի հիմայէսին
տէ օլան տոտամա վիլմէք իսթէմէք
տիլ, կէչէնէք հալթիմ, մէգըլըր ալ-
ղու հալարըն սուրէթիլնի սիղէրէ եօլ-
լանսճալըմ» :

Պարկետէն ալեհոռն ուղտոնն վաղա-
ւաւ իւզեղինէն զաթէնն ետգործըդ աբը-
ֆագաթի կէտրիննիւր քի հիւ քիւմէթ
մահէլիէն ետաղըջքըը նաղաբը տիգ-
գաթի աւմամըը տըրը , չիւնքի գայմա-
դամա գաղըը եհնիւտէն սյուղահաւ վի-
րիվմէքաէ տիր :

Նապուլիի պոնտոնն ազդեման սեփականից տիր, հովիվների դապկնեթով էնալեթիկի առա տիս չիւննեմի տիր ֆազմաթ չիմսրի իտարեալին իմանալու լուսնադառալը ալը ալ չի քննախննիթ արկիս օլուննալը իսթիմեմեքտ տիր, Սատրաղամ հաղթեթիկին հովնամի սեփալեթիկին իսգաթ աղը

Խմտի էջլէ մէմուլ իտերիզ քի , Դաս-
թօրիա գայմագամբ տէր հալ ալլ ի-
տիլիպ , ետրինէ պաշդաոր կէշիրիւէ-
ճէք տիր տէյի : (Դուրիէ)

կիւնտիւղին իշխանին ֆէնա կիւնտիւղ
օլտուղունու պէնան իտէրէք ճէվապ
վիթմիլ վէ մէրդումէյի հիտտէթլէ
տիւրթմիլ տիւր, մատամ Գիւննինկ
գօլթուք սանտալիննին իւղէրինէ
տիւշտիւ վէ սանտալին տա պաշլատը
չարմաւա :

Ու վազթ, Մ. Գիւննինկ, չիւրհէ-
սիղ սուրէթտէ, տիւանէ կիպի գու-
տուրարագ, զօպաննէ եաննտա պու-
լունան պիւր գօլտուգ իսթէմէյի գար-
տըրը պիւրէ, գարննն իւղէրինէ հիւ-
նում իյլէյիպ, պաշլնը եարմիլ վէ հա-
լէա չարմագ տա օլան սանտալիննին ար-
գալըրը վար գուլվէթի իլէ բարչա
լարչա իյլէմիլ տիւր ֆաթաթ արատը չօգ
սիւրմէյիպ հիտտէթլէ թէսքին օլտուգ-
տա, գարնննն գան իլէ միւլէմիւ օ-
լան լալէսին սանտալիննին իւղէրին-
տէն գալըրը պ, ելէրինէ քէնտիւի օ-
թուրտու, վէ էլինէ պիւր թապաննա ա-
լըպ, քէնտու քէնտույի էօլտիւրտիւ :
թըսմէյի քէնտույի, թապաննաննն սէ-
սինի ալարագ գօլտուգ օտաւտան իլէրի
կիրտիւրէրինտէ, սանտալին, մէղ-
քիւր Միւլէ պէսթիւսինն սօն ճիւմէլէ-
րինի չարմագ տա իտի :

Ա. Լ. Մ. Ա. Ն. Ա.

Որոշ գլխէ գլխէ ալըրը ալըրը հիւ-
քիւմէթլէրտէն իպարէթ օլան պիւ-
թիւն Ալմաննա, ելիւլէրնէ սէնէ Ա-
վըթիւր իմէրթթթ օլտուղու թաճըն-
տա գալըրը տան սօնրա, Պիւրիննի Նա-
րօլէն Պօնարարթ, Ավըթիւրաննն ը-
յիւլիւր քիւրսիսինի տէվիւրպ, Ալման-
նաւը պիւրսպիւթիւն աննն իմէրթ-
թ օլտուղու թաճընտան չըգարտը, վէ
Ավըթիւր իմէրթթթ օլտու իքիննի Պը-
րաննա, Ալմաննա իմէրթթթ օլտուղու
քիւրսիսինի քեանիլէն զայլ իտիպ,
եալըրը Ավըթիւր իմէրթթթ օլտու օլ-
մագլըգ հալինէ իտի :

Իլլէ Ավըթիւրանն քիւրսիսինի վէ
Բրուսիանն պիւրսիսին, մէղքիւր թա-
րիստէն, եանի 1806 սէնէսինտէն պաշ-
լատը տըր :

Նարօլէն Պօնարարթ, Ալմաննա
իմէրթթթ օլտուղու պիւրսիսին, թա թէ-
մէլինտէն եղըր պ իտարալ իթտիւրտէն
սօնրա, աննն ելէրինէ, Ալմաննա իթ-
թիստը նամը իլէ ելէնի պիւր պիւր
գուրտու, վէ քէնտիւի տալի, պիւր
չօգ հիւքիւմէթլէրտէն իպարէթ օլան
Ալմաննա իթթիսի սօնրա, համի (պաշտ-
պան) օլտու, վէ ալըր լիսան իլէ, Ա-
վըթիւր իմէրթթթ օլտու ելէրինէ, քէն-
տիւի Ալմաննա իմէրթթթ օլտու օլտու
տիւմէք տիւ :

Նարօլէն Պօնարարթ իմէրթթթ օլ-
տուղունն էն զիւստէ շէրէթլի վազ-
թի պու տուր, չիւրի ինկիլթէրու-
տան վէ Բրուսիանն մատաւ, պիւ-
թիւն իվրօպտա սահիպ օլտու չալը-
լը իտի :

Նարօլէն Պօնարարթ, պու սու-
րէթլէ պիւթիւն Ալմաննա ելէ քէնտի
հիւքիւ թաճընա ալըրը տան, վէ
Պրաննանն գուլվէթի իլէ տէրէնէյի
նիլայի չըգարմիլ օլտու գուտան սօն-
րա, օլ գաւար պիւրիւք պիւր նուֆուգ
ու թէստիւր սահիպ օլտու իտի քիւ,
էկէր իմէն տէյիլ իտէ տէ, ֆիլիլէն,
պիւթիւն իվրօպտա հիւքի իթմէրտէ
իտի, լաքին ինկիլթէրա, տէթթթ
թաթաթ տէնիլ իլէ սարըրըրը տա օլ-
տուղունտան վէ Պրաննա տն անմարը,
օլ վազթթ, ինկիլթէրա տօնանմարը-
նա պաղարագ զայիլ պիւր հալտէ պու-
լունտալունտան, Նարօլէն Պօնա-
րարթ, քէնտի գաւարագ գուլվէթի ի-
լէ, ինկիլթէրալը տալի քեանիլէն

քէնտի նուֆուգ ու թէստիւր թաճ-
թընա ալարագ վէ քէնտի հիւքիւնիւ
ինկիլթէրա տալի ելիւրտէմէլ
իտի :

Լաքին Բուսիա, զաթէն Նարօլէ-
նուն մանէվի հիւքիւնէ իթաթթ իթ-
միլ օլտուղունտան, Նարօլէնուն, ին-
կիլթէրալը տալի քէնտի մանէվի
հիւքիւ թաճընա ալարագ տալի
օլան ելէնի պիւր թէրթիպիլնէ ալէթ օլ-
մագլըրը ըտտ իտէմէտի :

Նարօլէն Պօնարարթ, ինկիլթէ-
րալը տօնանմա գուլվէթի իլէ ելէն-
մէտիլի հալտէ, ինկիլթէրանն ալը-
գուլվէթի մէնպաղ օլան թիւննարը-
ղըր իտարալ իթմէրէ անն ելէնիւք-
իլի թաթալիւր իլլէտի :

Նարօլէն Պօնարարթ իմէրթթթ իւղէ-
քէնտի մատի վէ մանէվի գուլվէթի
թաճընա պուլունան քեանիլէյի
մէմիլթէրին լիմանարը, ինկիլթ
թիւննար կէմիլթէրինէ գարը գաւար-
տը վէ Բուսիա լիմանարը տալի, պու-
լարն տալիլինտէ իտիլէր :

Բուսիա, քէնտի լիմանարը ինկի-
լիլ թիւննար կէմիլթէրինէ գարը գա-
ւարտը իլէ, պիւրսպիւթիւն Նարօլէն
Պօնարարթ իմէրթթթ թաճընա պու-
լունանն օլմանըր իտարալ իթմիլ իտի
Ալմաննա իմէրթթթ օլտուղունտանն տէ-
րէնէ տէ հէմիլթէթտէն պուլունանն
օլտուղունա, պուլունան տալի պիւրիւք
պիւր իտարալ օլմագլ :

Լաքին Բուսիա, քէնտի լիմանարը-
նը, ինկիլթ թիւննար կէմիլթէրինէ գար-
ը գաւարտը իլէ, ինկիլթէրունտան
զիւստէ, պիւրսպիւթիւն քէնտի չիւրիւ-
մէյի ելիւ թիւննար օլտուղունա չա-
րուք անլարթ : իմիլ օլ պապտէ Նա-
րօլէն Պօնարարթ իլէ աղտ իլլէմիլ օլ-
տուղու ահտանմէյի պօղտու, վէ ա-
նն թապիլ նէթիլնէ օլարագ, Պօ-
նարարթ իմէրթթթ օլտու գօլմանա
հալըրը կէթիլնէ պաշլատը :

Պիւթիւն Ալմաննա, թըպը պու տէ-
ֆա Բրուսիայա իթմիլ օլտուղուն կիպի,
քէնտի էսիլթիլ զէննիլթիլ քէնտի էլի
իլէ հալըր իթմէք իլին, քէնտի օլ-
տուսունու Նարօլէն Պօնարարթ իմէր
օլտուսուն իլէ պիւրէթթթի, վէ Բու-
սիա օլտուսուն, Նարօլէն Պօնարար-
թ իմէր ֆաթիլ օլտուսուն գալըրըրտա,
կէրի կէրի սիւրիւքէնտի :

Հէր քէն էյլէ հիւքիւ իթմիլ տիւր քիւ,
էկէր Նարօլէն Պօնարարթ, զըրը չիտ-
տէթլի վազ թիլիլ լէհիլթանտա կէլիւր-
միլ վէ իլք պահարտա տար Բուսիա
թըրալըրտա անագ պապալ օլտա իտի,
չիմիլ պիւթիւն իվրօպա, Պրաննանն
հիւքիւ միլ թաթաթ թաճընա պու-
լունանն օլմագլ, վէ Ավըթիւր վէ
Բրուսիա վէ Ալմաննանն պաղըր գա-
լան զըմը, ալէթա, Պրաննանն պիւ-
րէր էլալթիլ մագլմիլտա պուլուն-
անն օլմագլար իտի :

Լաքին գաւար, վէ պէլթի մէտէ-
նիլիլթ տալի, Նարօլէն Պօնարար-
թ իմէր տիւլմէյի հիւքիւ իլլէմիլթ ի-
տի, վէ Պրաննալը օլտուսուն, Բուսիալը
քեանիլէն ելէնիլ վէ թա Մօթըրալ
գաւար կիլթմիլ պուլունտալունա հալ-
տէ, Բուսիանն սաթըր միլթթէթիլ
օլան զըրը չիտտէթլի իւթիլ կէլիլթ,
վէ Նարօլէն Պօնարարթ իմէր ֆաթիլ օլ-
տուսունու, քէնտի գար մէղքը իլին-
տէ կէթիլ չիտի :

Ու վազթ, Նարօլէն Պօնարարթ իմէր
սօն տէրէնէտէ ալարագ թիւստըր
օլան Ալմաննա, պիւրթթթ քէնտիլնէ
գարըր տէնտիւ, վէ Պօնարարթ, պիւր
գալ քիլի իլէ Բարիս գաւարըրտան
սօնրա, թէրարէն պու տէֆաթի Մ.

Կամպէթ թաճըն եարտըր կիպի ելէնի-
տէն ճէսիլ պիւր օլտու չըգարտը իտէ
տէ, հէման քեանիլթի տալի իտի
սաթիւրտէն իպարէթ օլտու, Բուսիա-
նը, Ավըթիւրանն, վէ պիւթիւն Ալ-
մաննանն ճէսիլ օլտուլարնա գարըր
ուղուն միտտէթ տաեանամարըր,
վէ թէսիլիւրտէ գալըրագլ թէք-
միլ չէնագլարը իլէ պէրպէր, Բա-
րիս գաւարըրտը, ֆաթիլ տիւլմէն-
լէրէ ալմանա մէթպուր օլտուլար :

Նարօլէն Պօնարարթ, միլթթէթիք
Տէվլէթլի մարիլթիլ իլէ թալիլթան
ալաղըր ալըրը պիւր աւտաւա սիւրիլին
իտիլտի, վէ Պրաննանն զապթ իթմիլ
օլտուղու մէմիլթիլ տալի էլինտէն
ալըրագլ, Պրաննա իլին թա էվլէլ-
քի հալինտէ օլտուղու հալտէ, թէք-
րար Լուի Ֆիլիպ Գըրալըն իտարէսինէ
թէսլիլ օլտուսուն :

Բուսիա, Ավըթիւր, Բրուսիա, վէ
ինկիլթէրա, քէնտի օլթա տիւլմէն-
լէրինի պու սուրէթլէ տէֆ իթտիւր-
տէն սօնրա, թէքարէն սօլուգ ալմա-
նա պաշլալըր իլէ, պիւրտէ նալի-
հան, Նարօլէն Պօնարարթ իմէր, քէնտի
սիւրիլին իտիլթիլ օլտուղու աւտաւա
գալըր, Պրաննա գաւարտա պապալ
օլտուղու իտարէրինի ալարագ ալթիլթ
օլտուլար :

Գըրալ Լուի Ֆիլիպ տալի, տէք հալ
Մարէշալ Նիլին գօմանտալ թաճըն-
տա օլարագ, Նարօլէն Պօնարարթ
գարըր պիւր օլտու սէվթ իլլէտի իտէ
տէ, Մարէշալ միւլմիլթէյի, անն
սանագլըր թաճընտա օլ գաւար չէ-
րէթլի մուհարէպէրտէ պուլունանն
օլտուղու իվէնտիլին գալըրըրտա
չըգարըրտա, Անը վարմագ իւղէ
քէնտի էլինէ վիլթիլթ օլան սիլան,
էլինտէն տիւլտի, վէ Նարօլէն Պօ-
նարարթ, պիւրթթթ քէնտի իւղէրինէ
սէվթ օլտունն չ օլան օլտու իլէ, Բա-
րիս իւղէրինէ ելիւրմէյի պաշլատը :

Գորգալ Լուի Ֆիլիպ, բապուճա-
րըր թիւլթըրի սէրալըրտա պըրաղըպ,
սօլուղուն թէքարէն լօտարտա ալ-
տը, վէ Բուսիա, Ավըթիւր, Բրուսիա,
վէ ինկիլթէրա, ալալ վազթ զայլ
իթմէթիլին, քէնտի տիւլմէյիլինի
պիւր տէֆա տահա ելէնիլ իլին, թէք-
րարէն օլա չըգարըրտը :

Վաթէր մուհարէպէր, իլէ պաշ-
լընա ինկիլթ օլտուսուն թաթաթըրտան
գալըրըրըր իտի, Բարիս գաւարտա-
նու, թէքարէն միլթթիլթ տէվլէթ-
լէրէ գարըր ալտը, վէ Նարօլէն Պօ-
նարարթ, արթըր քէնտի ելըրըրնն
գալթիլ տիւլմիլ օլմանըր կէթիլթէք
քէնտիլինի, պիւր ինկիլթ հարպ սէֆի-
նէսի գօմանտանն թէսլիլ իթտի,
վէ ինկիլթէրա Հիւքիւմէթիլ, քէնտի
մէրհամէթիլն սըլըրմիլ օլան Տիւլմէ-
նի, էպէտի սուրէթլէ վէ ինկիլ պիւր
աւտաւա սիւրէրէք, թէվարիլտէ, քէն-
տի հաղթըրտա լէքէ կէթիլթիլ պիւր
սահիլթ արթըրըր օլտու :

Ալթըր Նարօլէն Պօնարարթ տան
հիւ պիւր գօլտուլըր գալմանը օլան
տէվլէթլէր, 1815 սէնէսինտէ, վիլէն-
նաւա աղտըր մէթիլ իտիպ, իվրօպա
իտարթալըր իթթէթիլթիլ կիպի ելէ-
նիտէն թանդիլ իթտիլթիլտէ, Ալ-
մաննա, օլթու պէլ զըրթա հիւքիւ-
մէթլէրտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ,
էլէնիլտէն պիւր իթթիլթա (գալմանիլ-
թիւն) թաճընա ալըրտը :

Մէղքիւր իթթիլթա տալիլ պու-
լունան Հիւքիւմէթլէր, քէնտիլթիլ-
տէն պիւրիսի իւղէրինէ տիւլարտան հիւ-
նումիլթիլթէն, պիւրիլթիլթիլ մու-

հաթալա իթմէյէ պօրճու պուլունա-
նագլար իտի :

Վազա 1839 սէնէսինտէ, Պրան-
նա վէ Սարտէնա, Ավըթիւր իւղէրի-
նէ հիւնում իթտիլթ, վէ Ավըթիւր
Ալմաննա իթթիլթա տալիլինտէ պու-
լունտուղու հալտէ, տիլթըր Ալմաննա
Հիւքիւմէթլէրի քէնտիլին մուհարագ
իթմէթիլթ, լաքին Պրաննա վէ Սար-
տէնանն հիւնում, ալըր Ալմաննա
գըրթաղ սաթըրտա Ավըթիւր գըրթաղ
իւղէրինէ օլմանըպ, իլլա Ավըթիւրանն
հիւքիւ թաճընա պուլունան վէ
ալլէն իթթաւա մէմիլթիլ օլան Լօմ-
պարտա եւալթիլ իւղէրինէ իտի :

Էկէր իքիննիլ իմէրթթթ Նարօլէն
քէնտի օլտուսունու, Լօմպարտա վէ
վէնէթիլ էւալթիլթիլտէն տալի էօ-
թէյէ սիւրիւպ, ալըր Ավըթիւր թօր-
աղըր իւղէրինէ անագ պապալ օլա ի-
տի, օլ վազթ թէթիլ Ալմաննա, Ա-
վըթիւրանն եարտըրտա գօլմանա
մէթպուր օլմագլ իտի :

Ալմաննա իթթիլթալըր պաշլընա
տէվլէթլէր, քէնտի իլթիլթ սըրալըր
իլէ, Աթիլտէրիլթ տիլթիլթ : Ավըթ-
րիս իմէրթթթ օլտու, 2. Բրուսիա գըրա-
լը, 3. Պալիլթա գըրալը, 4. Սաթսո-
նա գըրալը, 5. Հանօլա գըրալը, 6.
վիլթիլթիլ զըրալը :

Իմիլ նալըր իլէ օրիւնիլթ, վիլէն-
նաւա գուրուլան տէվլէթլէր մէթիլթիլ,
Ավըթիւր իմէրթթթ օլտուսուն, միլթթ-
իլ Ալմաննա իմէրթթթ օլտուսուն տուր
օլտու օլմանըր թաթաթ իտիպ, եա-
լըրըր Ալմաննա հիւքիւմէթլէրինիլ պիւ-
րիննիլթ մէվթըրըր քէնտիլին վիլթ-
միլ իտի, վէ Բրուսիա Ավըթիւրանն
տալթիլ պիւր թէպաւալ մագլմիլտա
պուլունանն օլտուղու հալտէ, Նարօ-
լէն Պօնարարթ իմէր, Ալմաննա իմէրթ-
թ օլտուղու պիւրսիսին թէմէլինտէն եղ-
միլ օլմալըր սայէսինտէ, Ավըթիւրանն
անագլ իլլէննիլ օլմագլըր հալինէ
եկըրթիլ իտի :

Վէ իլթէ պուլուն իլին տէտիք քի
Ավըթիւրանն քիւլիլթիլ, վէ Բրուսի-
անն պիւրսիլթիլ թէմէլթիլթիլ պիւր-
գալ Պրաննա, քէնտիլթ գուրմիլ
տուր :

Քէլալիլ Պալիլթ, Սաթսոնա,
Հանօլա, վէ վիլթիլթիլ զըրալ-
լար տալի, թըպըր Բրուսիա կիպի,
Ավըթիւր իմէրթթթ օլտուսուն թէպա-
լար պուլունանագլար իլէ, ելին ան-
ագլ Պրաննա սաթէսինտէ վէ հէմտէ
պիւր Նարօլէն սայէսինտէ, քէնտի սը-
րալըրտա կէթիլ իւլլէննիլթ, տէթ-
տիւննիլթ, պէլլիննիլթ վէ ալթըր-
նըրըր մէվթըրտա եկըրթիլթիլ իտի
Ալմաննա իլլէրթթթ, պու սուրէթլէ-
լէ իտիլ վազթ տէվլթ իթտիլթէն,
վէ մէղքիւր մէմիլթ, հէմտէ թէթիլ
պիւր թաճըր հալ կէթիլթիլ տէն սօնրա
Բրուսիա պիւր Պիլթալա մալթ օլտու,
վէ միւլմիլթիլ մալթ օլտուղու կիւն-
տէն Ալմաննա հիւքիւմէթլէրի պիւրիլ-
նիլթիլ քէնտի էլինէ կէլիլթէք, վէ
էպէր Ալմաննա իմէրթթթ օլտուղունն
էլէնիլ պիւր թալըրըր հուսուլէ կէթի-
լիպ, մէղքիւր իմէրթթթ օլտու տա-
լի քէնտի իւղէրինէ ալմագլըր գուր-
տու, վէ կիլթիլ սուրէթլէ, քէնտի
մագլմիլթիլ վալըր օլմագլըր թէթիլթ-
լէրի հաղթըրտա պաշլատը :

(Պապըր լիս սօնրա)

ՄԱՆՁՈՒՄԷՒ ԷՖԻԵՍՐ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալմաննա իլլէննիլթիլ զալարտան
Նօ. 20 իտի իտիլթալը :